

Ábrahám élete

Lekció: Zsid. 11.1-2, 8-19; 12.1-3.
Textus: Gen. 23.

1999. jún. 20.
Gazdagrét

Az öregkori hit példája

Egy összetört öregember áll előttünk a mai történetben. Ábrahám elvesztette feleségét, Sárát. Vele indult el Háránból az ismeretlenbe Isten parancsára, megközelítőleg 40 évvel ezelőtt. Sok mindenről olvastunk, ami közöttük történt ebben az időben. Ábrahám kétszer adta őt idegen uralkodó háremébe, mert jobban féltette önmagát, mint feleségét. Sára keserű és féltékeny lett, amikor - tanácsa nyomán - férjének gyermeke született szolgálójától, Hágártól. Ábrahám kétszer élte át, hogy Sára irigysége következtében Hágár a halál közelébe került, először terhesen, másodszer a már felnövekvőben lévő Izmaellel együtt. Ez a két ember mégis összetartozott. Talán legfontosabb közös élményük nem más volt, mint ahogy együtt hittek és kételkedtek Isten ígéretében, amelynek tárgya közös gyermekük, Izsák. Amikor a fiú megszületett, a hitetlenség nevetése az öröm nevetésévé lett, és az idős pár boldogan tapasztalta meg együtt: Isten betartja ígéreteit. Egymáshoz tartozásukat csak még jobban megerősíthette az, ahogy Isten próbára tette Ábrahámot, és hogy Izsákot szinte a halálból kapták vissza. Persze ez már több mint 30 évvel korábban történt (vö.: 17.17, 21.5, 23.1). Érdekes, hogy erről az időszakról nem olvasunk semmit. Nem történnek olyan dolgok, amelyeket a Szentírásnak meg kellene örökítenie. Ezek az évtizedek homályba vesznek. Nincsenek Ábrahámnak hatalmas tapasztalatai Istennel, nem az álmok, a látomások, a nagy események, a küzdelmek ideje ez. Isten nem jön el újra és újra, hogy megerősítse Ábrahámot ígérete felől: nagy néppé teszlek, neked és utódaidnak adom ezt a földet (Kánaán), és a nép, amely tőled származik áldássá lesz minden népnek. Lecsendesedik az élet körülöttük, Izsák felnő, a házaspár megöregszik. És egy nap meghal Sára, az ígéret gyermekének édesanyja, minden hívők atyjának felesége. Vajon mit tesz Ábrahám, a gyászoló özvegyember? *Milyen formát ölt a hit életének ebben a szakaszában? Mit üzen mindezen keresztül a Szentlélek nekünk, fiataloknak és időseknek egyaránt, akik - Ábrahámhoz hasonlóan - Istenben bízva, élő, személyes valóságával számolva, vele közösségben akarjuk élni az életünket?*

I. Ábrahám előretekintett

Azt olvastuk, hogy miután Ábrahám bement a halotthoz, és meggyászolta valamint elsíratta őt, a temetéséről gondoskodik. A fejezet nagyobb része azt adja elénk, hogyan szerzi meg Ábrahám a sírhelyet, Makpéla barlangját. Ugyanakkor fontos látnunk, hogy itt többről van szó, mint pusztán arról, hogy Ábrahám szeretett feleségének méltó nyugóhelyet biztosít. A 19. és 20. versek megerősítik, hogy ez a hely Kánaán földjén volt, valamint azt, hogy Ábrahám birtokává, tulajdonává lett. Az, aki jövevény és idegen azon a földön, amelyet Isten neki ígért, innentől birtokol abból egy részt. Nem éri be azzal, hogy kölcsön sírhelyen nyugodjék felesége. Pedig tulajdonképpen teljesen mindegy, hol fekszik egy elhunyt ember. *Ezen a ponton látjuk meg Ábrahám öregkori hitét: előretekint Isten ígéretére.*

Éppen ez az, ami nem feltétlenül jellemzője az idős kornak. Többen tekintenek vissza a múltba, semmint előre a jövőbe. A hit azonban előre tekint. Még a gyászban, a fájdalomban is. Mennyivel természetesebb lett volna, ha Ábrahám összeomlik, feladja. Hiszen másik felét vesztette el. Nem azt mondom, hogy nem rendült meg, hogy nem gyászolt, hogy nem sírt. De azt igen, hogy a hite, Isten ígéretére, szavára teljes valójával adott válasza, itt is élt. Ábrahám nem visszasírja a régi szép időket, hanem Istenre tekintve cselekszik. Kire másra nézne, és hova fordulna ebben a helyzetben? Ha pedig az Úrra néz, hogy ne tekintene reménységben előre?

Bárcsak minden idős testvérünk meglátná ennek a fontos voltát. A betegségek, a fájdalmak, a gyász megjelennek életünkben. Akkor derül ki, hova fordulunk, mihez ragaszkodunk. Vagy előrefordulunk, vagy visszafelé. Vagy Istenhez ragaszkodunk, vagy a múlthoz. *Egyik legszomorúbb tapasztalatom az, amikor idős emberek, akik látszólag hitben élnek, kétségbeesnek amiatt, hogy már nem olyanok, mint régen.* Amikor valaki 80 éves kor körül teljesen elkeseredik azon, hogy már nehezen jár, hogy felesége rosszul hall, stb. Nem arról van szó, hogy nem nyomorúságos végigélnünk testi és szellemi

képességeink leépülését, kortársaink, szeretteink elmenetelét. Hanem arról, hogy egy olyan ember, akinek élő hite van, képes előretekinteni, Istenhez fordulni. Nem kell a már meg nem lévő egészséghez ragaszkodnia, mert nemcsak egészsége van. Nem kell a múltba menekülnie, mert nemcsak múltja van. Nem kell mindezek felett összeomolnia, mert Isten Jézus Krisztusban csodálatos jövőt készített számára, amely ott él, lüktet a szívében. Aki ismeri ezt a bizonyosságot, tudja miről beszélek. Ezért vásárolt Ábrahám földet Kánaánban. Hiszen Isten azt ígerte, hogy utódaimé lesz e föld! Ezért mondja az idős Pál apostol: *"Mert én nemsokára feláldoztatom, és elérkezett az én elköltözésem ideje. Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam, végezetre eltétem nekem az igazság koronája, amelyet megad nekem az Úr, az igaz bíró ama napon..."* (II Tim. 4.6-8a). Figyeljétek meg, hogy hova fordulnak és kihez ragaszkodnak mindketten életük végén! De nem kizárólag ők, hanem milliók és milliók, akik Krisztussal együtt öregedtek meg, és bátran tekintenek előre. Nem kell e világhoz ragaszkodniuk, mert tudják: a halállal nem mindent elvesztenek, hanem mindent megnyernek. Az élő Krisztus ezt teszi a hitben megöregedett emberrel.

De még mielőtt az ifjabbak azt mondanák, hogy mindez nem róluk szól, hadd hívjam fel a figyelmüket arra, hogy tévednek. Nemcsak azért, mert sok hitben megöszült ember életének ebben a szakaszában dőlt el, hogy életük alkonyán hova fordulnak és kihez ragaszkodnak. Nem is arra gondolok elsősorban, hogy amihez ragaszkodunk ma, ahhoz fogunk ragaszkodni holnap is, valamint akihez fordulunk ma, ahhoz fogunk fordulni holnap is. Most valami másra szeretném felhívni a figyelmeteket a megvénült Ábrahám hite kapcsán.

Ábrahám hitéből fakadóan nemcsak előretekint, hanem túllát önmagán. A szántóföld, ami az övé lesz, nem sok hasznot hoz neki (bár őt is ide temetik majd). Ezen túl azonban, emberileg szólva, teljesen felesleges befektetés ez. *Ez azonban nem az öregember hitének velejárója, hanem minden generáció keresztyén hitének jellemzője kell hogy legyen.* A világ nem velem kezdődik és nem velem végződik. Bár ma mindenhol azzal az üzenettel bombáznak, hogy csak te számítasz, csak a te boldogságod, a te beteljesedésed, a te álmaid a fontosak, jogod van azokat elérni, és senkinek és semminek nincs joga utadban állni, a hitben járó ember túllát önmagán. Bár ebben a nárcisztikus korban kizárólag az EGO számít, valamint egyedül a MOST az elfogadható időkategória, Ábrahám hitben megvénült élete ennek az ellenkezőjét hirdeti. Hitben előretekintve az élő Isten cselekedeteire, felszabadulunk annak uralmától, hogy csak magunkat lássuk. Mert ameddig Jézus Krisztusban meg nem látjuk az élő Urat, addig - valljuk be - csak önmagunk körül tud forogni az életünk. Ha az, aki önmaga életét letette értünk, nem lép be a mi életünkbe, mi nem tudunk mást, mint görcsösen ragaszkodni ahhoz, amit saját jogainknak tartunk. Bár csak felismernék ma közöttünk ezt többen, és Jézus Krisztust segítségül szólítva, mernénk elengedni terveket, jogokat, személyeket, álmokat, amelyeket Isten már megítélt bennünk!

II. Ábrahám cselekedett

Ábrahám hite megélésének másik vonatkozása az, hogy bizalma cselekedetben mutatkozott meg. Isten ígéretére nézve cselekszik, amikor megvásárolja a földet, és nem elégedik meg azzal, hogy a hettiták egy sírját vegye igénybe (v.6 ajánlata), sem azzal, hogy ingyen fogadja el az általa kiszemelt birtokot (v.11 ajánlata). Sajátjának akarja tekinteni a szántóföldet, úgy, mint ami jogszerűen, minden későbbi esetleges ellenszolgáltatás nélkül az övé (ha ajándékba elfogadja, Efrón lekötelezettjévé lesz). Miért mondom hogy Ábrahám hitből cselekszik itt?

Mert ha nem hiszi, hogy Isten tényleg leszármazottainak fogja adni Kánaán földjét, nem fektet be egy jelentős, nagy (talán irreálisan nagy?) összeget. Mi lenne ennek az értelme, amikor a halottnak ugyanolyan jó a kölcsös sír, vagy amikor megszerezhetné a területet ingyen is? A sírhely megvásárlásának igazi jelentősége az, hogy birtokba vesz egy részt Kánaán országában. Ábrahám úgy tűnik, mint aki bármennyit kész megfizetni a helyért, és ennek egyetlen magyarázata van: tudja, hogy Isten utódainak adja az egész földet. Hisz, és ezzel összefüggésben cselekszik. Isten ígéretébe fektet be.

Ugyanakkor van ennek egy másik oldala is. Mit számít ez a kicsiny terület az egész országhoz képest? Ábrahámnak sem ideje nincs már, sem anyagi lehetősége nincs arra, hogy az egész országot megvásárolja. Nem is lépésről lépésre megvásárolva jut majd a föld Izrael tulajdonába. Ábrahám tudja ezt. Tudja, hogy az ígélet beteljesedése Isten ajándéka, kegyelem, és nem emberi erőlködés. Mégis láttuk, hogy ez nem tette passzívá: megvásárolta az első részt. *Ez a darab föld, amiért áldozatot hozott,*

Ábrahám hitének a jele: azt hirdeti, hogy Isten be fogja teljesíteni ezt az ígérését is, még akkor is, ha Ábrahám azt már nem fogja meglátni.

Fontos a hitnek ezt a kettős vetületét látni. *Egyik oldalról a hit cselekszik: amiben hiszünk, arra készülünk, abba befektetünk, azzal foglakozunk. A másik oldalról a hit várakozik: mert tudja, hogy Isten ígérését csak maga Isten teljesítheti be, az az ő ajándéka lesz.* Ennek fontos gyakorlati következményei vannak, amit szeretnék néhány területen bemutatni.

- * Sokan, főleg fiatalabbak, teljesen feleslegesnek és kilátástalannak érzik, hogy tanuljanak, készüljenek valamiféle hivatásra, házasságban egyszer és mindenkorra odakössék magukat egy másik emberhez, stb. A jövő teljesen bizonytalan, ki mer itt hosszú távra tervezni? Esetleg a szüleid házassága is összetört, és úgy érzed, miért "fektetnél be" jövődöbeli házasságodba azzal, hogy most Isten szerinti döntéseket hozol a párkapcsolatok területén (mint például szexuális tisztaság, Isten vezetésének keresése, kalandok mellőzése). Mi a garancia, hogy neked működni fog? Normális összeget kezdő fizetesként alig lehet keresni. Miért "fektetnék be" a jövődö munkámba tisztességes tanulással, felkészüléssel, ha úgysem lesz elég a pénzem semmire? Ki tudja, mi lesz ebben a világban egy emberöltő múlva. Nem felelőtlenség "gyerekeket befektetni", azaz gyermekeket vállalni ma Magyarországon? - Remélem látjuk, miről van szó. Ha tényleg hiszünk, hogy Isten kezében tartja ezt a világot, vállalunk gyermekeket. Ha hiszünk, hogy Isten gondviselő Isten, "befektetünk" a tisztességes munkába, és ezzel a hittel tanulunk, készülünk. Ha hiszünk, hogy az Úr jót akar nekünk, és akkor is meg tud ajándékozni igazi szerető, jól működő családdal, ha én nem abban nőttem fel, "befektetek" ebbe azzal, hogy engedelmeskedem neki. Nem én érem el mindezt, az ő ajándéka a jövő, a megélhetés, a család, de ha hiszek benne, ez meglátszik mai döntéseimen.
- * Ha hiszünk, hogy Isten szent és igazságos Isten, aki gyűlöli a bűnt és az igazságtalanságot, és egyszer majd teljesen megszünteti azt, akkor harcolunk a bűn ellen személyes életünkben, úgy, mint a gonoszág ellen a társadalom életében. Közülünk senki sem hiszi, hogy nemsokára a rossznak minden nyomát kiirtja magából - mégis harcolunk ellene imádságban, beszélgetésben, igeolvasásban. Isten ajándéka és kegyelme lesz, hogy majd amikor feltámaszt minket Jézus Krisztussal, nem lesz többé bűn bennünk. És milyen hamis lenne azt mondani, hogy minket nem érdekel az a mérhetetlen szenvedés, erőszak, igazságtalanság, ami a világban most jelen van, mert Isten majd úgyis megszünteti egy napon. És milyen hamis lenne azt mondani, hogy nem érdemes ezek ellen semmit sem tenni, mert úgyis csak Isten tudja megváltoztatni. Mint ahogy az is hamis, amit a humanisták mondanak: minden megjavítható, ha eléggé akarjuk. Ezért a keresztyén ember "befektet" pénzt, energiát, időt annak érdekében, hogy a világ mássá legyen, bár tudja: ez csak jel, mert az igazi változás Isten ajándéka és kegyelme lesz.
- * A templomépítésre nézve is igaz, amit Ábrahámnál látunk. Ha hiszünk, hogy Isten tényleg arra hívott minket, hogy gyümölcsöt teremjünk Gazdagréten, azaz hogy emberek ismerjék meg az ő szeretetét, és ha hiszünk, hogy ő hív minket arra, hogy e cél érdekében egy épületünk is legyen, akkor abba "befektetünk". Szeptemberben fogjuk a gyülekezetben elindítani az építkezést hivatalosan, és akkor fogok többet mondani erről. Most csak annyit, hogy ha azt mondjuk: mit számít a mi néhány ezer forintunk a százmilliók költségekhez mérve, akkor olyanok vagyunk, mint ha Ábrahám azt mondta volna: jó lesz az a sírhely kölcsön is. Ha hiszünk Isten hívásában, akkor "befektetünk", ez azonban nem azt jelenti, hogy nem tudjuk: ha a templom felépül, az Isten ajándéka, csodája lesz számunkra.

Folytathatnám a sort, de remélem, mindenki érti a hitnek e titkát, amit az idős, gyászoló Ábrahám példáján láthattunk. A Jézus Krisztusban való élő hit először is előretékel és felülemel magunkon. Másodszor pedig cselekedetekben mutatkozik meg, amelyek azt jelzik, hogy hiszünk Isten munkálkodásában, ígérétében. A következőket gondoljuk át együtt:

- * Ha elvesztek egészséget, szeretetet, barátot, vélt jogokat, népszerűséget: az elveszett valóságot siratva fordulok a múltba, vagy az élő Krisztusra tekintve nézek a jövőbe?
- * Ahol életem nagyon passzívna, reménytelennek tűnik: nem azért van ez így, mert hitem csak ismeret, de nem élő bizalom?
- * Ha azt gondolom, hogy tetteimmel győzök, és "megváltom a világot", nem kellene-e újra felismernem, hogy egyedül Isten kegyelme és ajándéka hoz igazi változást?

ÁMEN!